

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 77/2018-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. februára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Vladimírom Stankom, Obrody 25, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 S 15/2016 z 24. novembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2018 doručená (na poštovú prepravu podaná 13. januára 2018, pozn.) sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom [REDACTED]

JUDr. Vladimírom Stankom, ktorou namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 S 15/2016 z 24. novembra 2017 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa návrhom na začatie konania (ďalej len „žaloba“) doručeným krajskému súdu 15. februára 2016 domáhala proti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“), preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OPS BEZ/2015/3476 z 2. februára 2016 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“). V právnej veci žaloby bolo na krajskom súde konanie vedené pod sp. zn. 6 S 15/2016.

3. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 6 S 15/2016 z 23. februára 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) rozhodol v právnej veci žaloby tak, že 1. rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a 2. (úspešnej) sťažovateľke priznal proti žalovanému právo na náhradu trov konania.

4. Krajský súd uznesením sp. zn. 6 S 15/2016 z 22. septembra 2017 vydaným vyšším súdnym úradníkom (ďalej len „uznesenie vydané súdnym úradníkom“) rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť sťažovateľke na účet jej právneho zástupcu náhradu trov konania v sume 377,66 € v lehote do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia.

5. Sťažovateľka následne proti uzneseniu vydanému súdnym úradníkom podala riadne a včas sťažnosť – riadny opravný prostriedok, v ktorom s poukazom na vykonanie troch úkonov právnej služby právnym zástupcom sťažovateľky namietala nesprávnosť priznanej výšky náhrady trov konania.

6. Avšak uznesením krajského súdu bola sťažnosť sťažovateľky pre jej nedôvodnosť zamietnutá. Podľa zistenia ústavného súdu uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 21. decembra 2017.

7. Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

«... Za arbitrárny, resp. nie dostatočne zdôvodnený ústavný súd považuje rozsudok všeobecného súdu vtedy, keď popri jednoznačnom právnom závere dospeje bez akéhokolvek vysvetlenia či zdôvodnenia aj k protichodnému právnomu záveru. Rovnako kvalifikuje aj situáciu, keď všeobecný súd svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy... Podľa § 167 ods. 1 Správneho súdneho poriadku správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech. Predkladateľ zákona v dôvodovej správe k návrhu zákona uviedol: „Predkladateľ čiastočne preberá doterajšiu právnu úpravu § 250k OSP, najmä odsek 1, a to, že právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania má iba úspešný žalobca. V tomto ustanovení sa teda premieta zásada úspechu v konaní, ako základné kritérium priznania náhrady trov konania.“

Podľa 167 ods. 2 Správneho súdneho poriadku správny súd prizná žalobcovi úplnú náhradu trov konania, ak bolo rozhodnutie orgánu verejnej správy zrušené z dôvodu podľa § 191 ods. 1 písm. a) alebo písm. b).

Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia správny súd môže tiež rozhodnúť, že náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná, ak

a) existujú dôvody hodné osobitného zreteľa,

b) bolo rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy zrušené z dôvodu podľa § 206 ods. 5.

Podľa § 106 ods. 1 Správneho súdneho poriadku ak správny súd neurobí iné vhodné opatrenia alebo nerozhodne vo veci bez nariadenia pojednávania, zašle bezodkladne žalobcovi vyjadrenie žalovaného a ďalších účastníkov k žalobe. Žalobca sa k nim môže vyjadriť v lehote určenej správnym súdom.

Podľa § 106 ods. 2 Správneho súdneho poriadku k vyjadreniu žalobcu sa môžu účastníci konania vyjadriť v lehote určenej správnym súdom. Na ďalšie vyjadrenia správny

súd nemusí prihliadať, o čom účastníkov konania poučí. Predkladateľ zákona v dôvodovej správe k ustanoveniu § 106 uviedol: „Navrhovaná koncepcia doručovania žaloby a vyjadrení účastníkov konania je uplatnením princípu kontradiktórnosti konania v správnom súdnictve (i keď zúženého vzhľadom na charakter a predmet tohto konania). Po doručení žaloby správny súd, odstránení jej prípadných väd a preskúmaní procesných podmienok doručí správny súd žalobu na vyjadrenie žalovanému, prípadne ďalším účastníkom [§ 105 ods. 1 písm. a)]. Vyjadrenie žalovaného a ďalších účastníkov k žalobe je fakultatívne podriadené režimu repliky (odsek 1), na ktorý nadväzuje režim, tzv. dupliky podľa odseku 2. Replika a duplika je procesný režim, ktorého zmyslom a účelom je „substancovať“ skutkové tvrdenia a právne argumenty účastníkov tak, aby bol naplnený princíp rovnosti zbraní a aby správny súd mohol vo veci riadne konať bez prieťahov. Po vyčerpaní repliky a dupliky správny súd na ďalšie vyjadrenia nemusí prihliadať, o čom účastníkov poučí. Navrhované ustanovenie reflektuje tiež judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Hudáková proti Slovenskej republike).“

Podľa § 13a ods. 1 vyhlášky č. 655 Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 10. novembra 2004 o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb Odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za tieto úkony právnej služby:

- a) prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom,
- b) ďalšia porada alebo rokovanie s klientom za každú skončenú hodinu,
- c) písomné podanie na súd alebo iný orgán alebo protistrane týkajúce sa veci samej...

V konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach 6S/15/2016 boli vykonané nasledujúce úkony:

- 1/ prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom,
- 2/ spísanie žalobného návrhu,
- 3/ duplika k vyjadreniu žalovaného k žalobe zo dňa 20.6.2016.

V danom prípade je potrebné dupliku podľa žalobkyne vyhodnotiť ako písomné podanie na súd týkajúce sa veci samej a oprávnenie na jej podanie vyplýva z ustanovenia § 106 ods. 1 Správneho súdneho poriadku ktorého zmyslom a účelom je „substancovať“ skutkové tvrdenia a právne argumenty žalobkyne v reakcii na tvrdenia žalovaného tak,

aby bol naplnený princíp rovnosti zbraní. Takéto oprávnenie vyplýva pre žalobkyňu priamo zo zákona a jeho využitie je v priamej dispozícii žalobkyne a jej právneho zástupcu...

... Aj rozhodnutiami všeobecných súdov o trovách konania možno zasiahnuť do základných práv a slobôd, predovšetkým porušiť právo na spravodlivý súdny proces (II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05, III. ÚS 166/09, III. ÚS 144/2010, IV. ÚS 348/2011, IV. ÚS 84/2014 a iné.). V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že otázka náhrady trov konania dosahuje ústavnoprávnu dimenziu len vtedy, pokiaľ by v procese interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu zo strany všeobecného súdu bol obsiahnutý prvok svojvôle alebo extrémny rozpor s princípom spravodlivosti (napr. v dôsledku prepriateho formalizmu) či celkom nedostatočného odôvodnenia vydaného rozhodnutia.

... sťažovateľka považuje aplikáciu ustanovenia § 167 ods. 1 Správneho súdneho poriadku zo strany Krajského súdu... za svojvoľnú, nakoľko právny zástupca sťažovateľky len využil oprávnenie dané mu v ustanovení § 106 ods. 1 Správneho súdneho poriadku a vyjadril sa k vyjadreniu žalovaného (duplika) v lehote určenej súdom.

Vychádzajúc z uvedeného rozboru má sťažovateľka za to, že rozhodnutie Krajského súdu... sp. zn. 6 S/15/2016 zo dňa 24.11.2017, nemožno považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné a podľa názoru sťažovateľky ide v danej veci o extrémny rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania.

Keďže sudkyňa Krajského súdu... uznesením sp. zn. 6 S/15/2016 zo dňa 24.11.2017 sťažnosť žalobkyne zamietla, toto uznesenie vykazuje znaky arbitrárnosti a nemožno ho považovať za riadne a presvedčivo odôvodnené...»

8. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 S/15/2016 zo dňa 24.11.2017 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 S/15/2016 zo dňa 24.11.2017 a vec vracia tomuto orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľke primerané finančné zadostučinenie v sume 4.500 eur, ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Ústavný súd priznáva sťažovateľke trovy právneho zastúpenia sume 312,34 eur, ktoré je krajský súd povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

12. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva.

13. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

14. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

III.

15. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie ňou označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu uznesením (predsedu senátu) krajského súdu tým, že predseda senátu krajského súdu stotožniac sa s uznesením vydaným súdnym úradníkom, ktorým sťažovateľke podľa jej názoru v rozpore s § 167 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej aj „SSP“) a tým aj v rozpore s výrokovou časťou rozsudku krajského súdu o (úplnej) náhrade trov konania sťažovateľky, v rámci rozhodovania o ich výške, nebola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť jej náhradu trov právneho zastúpenia aj za ďalší (tretí) úkon právnej služby spočívajúci vo vyjadrení sťažovateľky z 20. júna 2016 k vyjadreniu žalovaného k žalobe v zmysle § 106 ods. 1 SSP, jej sťažnosť – riadny opravný prostriedok proti uzneseniu vydanému súdnym úradníkom zamietol, čím jej bol nárok na plnú náhradu trov konania arbitrárne odopretý.

IV.

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

16. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

17. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

18. Ústavný súd preto v záujme presvedčivosti vlastnej rozhodovacej činnosti považoval za potrebné poukázať aj na relevantnú časť odôvodnenia uznesenia krajského súdu:

„... Napadnutým uznesením bola priznaná sťažovateľovi (náhrada trov konania, pozn.) iba za dva úkony poskytnutej právnej pomoci, a preto navrhol, aby sudca

rozhodujúci o sťažnosti zrušil napadnuté uznesenie a priznal žalobkyni náhradu trov konania v celkovej výške 530,10 €.

... Súd preskúmal obsah spisového materiálu a zistil, že žalobkyni prostredníctvom... JUDr. Vladimír Stanko, advokát, Obrody 25, Košice, podala dňa 15.02.2016 žalobu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia národného inšpektorátu práce. K žalobe bolo pripojené plnomocenstvo advokáta JUDr. Vladimíra Stanka.

... Súd prípisom z 20.05.2016 zaslal právnenému zástupcovi žalobkyne na vedomie vyjadrenie žalovaného zo dňa 16.05.2016 s výzvou, aby v lehote 15 dní oznámil súdu, či súhlasí, aby vo veci bolo rozhodnuté bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 250f ods. 2 O. s. p.

... Právny zástupca žalobkyne - sťažovateľ na túto výzvu súdu reagoval zaslaním vyjadrenia zo dňa 20.06.2016, ktoré však súd nežiadal vzhľadom na to, že mienil vo veci rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. V tomto vyjadrení sťažovateľ navyše navrhol, aby súd priznal úhradu za dva úkony právnej služby, a to prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie návrhu, v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, v celkovej sume 303,16 eur.

... Podľa § 167 ods. 1 Správneho súdneho poriadku správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že sa úspešnej žalobkyni priznávajú iba dôvodne vynaložené trovy konania. Za takéto nemožno považovať podanie repliky, ktorú súd od právneho zástupcu žalobkyne nežiadal. Z uvedených dôvodov súd považuje sťažnosť za nedôvodnú, a preto ju podľa § 161 ods.1 Správneho súdneho poriadku zamietol.“

19. Ústavný súd predovšetkým poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi zásadne patrí do právomoci týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania, a ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania a k zrušeniu rozhodnutia o náhrade trov konania vrátane rozhodnutia o ich výške pristupuje len za celkom výnimočných okolností.

Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o trovách konania iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania (porovnaj m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

20. V zmysle § 250f ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30. júna 2016 [ďalej aj „OSP“ (zrušený a nahradený Správnym súdnym poriadkom účinným od 1. júla 2016, pozn.)] súd môže vyzvať účastníka, aby sa vyjadril k prejednávaniu veci bez nariadenia pojednávania do 15 dní od doručenia výzvy. Súd môže k výzve pripojiť doložku, že ak sa účastník v určitej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že nemá námietky.

21. V zmysle § 106 ods. 1 SSP ak správny súd neurobí iné vhodné opatrenia alebo nerozhodne vo veci bez nariadenia pojednávania, zašle bezodkladne žalobcovi vyjadrenie žalovaného a ďalších účastníkov k žalobe. Žalobca sa k nim môže vyjadríť v lehote určenej správnym súdom.

22. V zmysle § 152 ods. 1 SSP proti uzneseniu správneho súdu vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť, ak ju tento zákon nevyklučuje.

23. V zmysle § 159 ods. 2 SSP ak bolo napadnuté uznesenie vydané vo veci, v ktorej koná a rozhoduje senát správneho súdu, rozhodne o sťažnosti predseda senátu. Ak bolo napadnuté uznesenie vydané vo veci, v ktorej koná a rozhoduje sudca, rozhodne o sťažnosti sudca.

24. V zmysle § 167 ods. 1 SSP správny súd prizná žalobcovi proti žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech.

25. V zmysle § 175 ods. 1 SSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu správny súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. V zmysle § 175 ods. 2 SSP o výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. V zmysle § 491 ods. 1 SSP ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

28. V zmysle § 491 ods. 2 SSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

29. Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že názor sťažovateľky o jeho arbitrárnosti zjavne neobstojí. Odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu opierajúce sa o odôvodnenie uznesenia vydaného súdnym úradníkom spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia, pretože jasne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia vo veci sťažovateľky.

30. Podľa názoru ústavného súdu totiž z odôvodnenia uznesenia krajského súdu zjavne vyplýva, z akého dôvodu sťažovateľke v rámci rozhodovania o výške náhrady trov konania nepriznal nárok na zaplatenie trov právneho zastúpenia za ďalší (tretí) úkon právnej služby, t. j. za vyjadrenie sťažovateľky z 20. júna 2016 k vyjadreniu žalovaného k žalobe, keď s poukazom na jej zaslание právnemu zástupcovi sťažovateľky iba s cieľom podania na vedomie, ako aj na to, že výzvou zo 16. mája 2016 ešte v zmysle § 250f ods. 2 OSP (nie v zmysle § 106 ods. 1 SSP, ktorý nadobudol účinnosť až od 1. júla 2016, pozn.) ho súčasne vyzval, aby sa vyjadril len k otázke prípadného prejednaní veci bez nariadenia pojednávania (nie však už k vyjadreniu žalovaného k žalobe, pozn.) ustálil, že krajský súd sťažovateľku na vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného k žalobe nevyzval, resp. sťažovateľku o toto vyjadrenie nežiadal, a tak nejde o úkon právnej služby odôvodňujúci (zakladajúci) proti žalovanému v zmysle § 167 ods. 1 SSP nárok na zaplatenie náhrady trov právneho zastúpenia. Takéto odôvodnenie je potrebné považovať za plne ústavne akceptovateľné.

31. V danej súvislosti ústavný súd dodáva, že aj keď krajský súd na strane jednej zaslal právnenému zástupcovi sťažovateľky vyjadrenie žalovaného k žalobe iba s cieľom jeho podania na vedomie, t. j. bez výzvy, aby sa k tomuto vyjadreniu sťažovateľka vyjadrila, je zrejmé, že krajský súd ďalšie objasňovanie veci za potrebné nepovažoval a zamýšľal o žalobe rozhodnúť bez pojednávania (§ 250f ods. 1 OSP), čo však sťažovateľke na strane druhej celkom prirodzene nijako nebránilo, aby sa k vyjadreniu žalovaného k žalobe vyjadrila, čo aj urobila. Avšak sťažovateľka v (ústavnej) sťažnosti netvrdila a nevyplýva to ani z jej príloh, že by jej vyjadrenie z 20. júna 2016 k vyjadreniu žalovaného k žalobe urobené prostredníctvom jej právneho zástupcu obsahovalo také dovtedy neuvedené (nové) skutkové tvrdenia či právne hodnotenia, prípadne aj návrhy na doplnenie dokazovania, ktoré by boli spôsobilé akokoľvek ovplyvniť úsudok krajského súdu a tým jeho rozhodnutie o žalobe. Keďže ani z (ústavnej) sťažnosti nevyplýva, že by vyjadrenie sťažovateľky z 20. júna 2016 k vyjadreniu žalovaného k žalobe urobené napriek tomu, že krajský súd sťažovateľku na toto vyjadrenie nevyzval, malo z hľadiska objasnenia veci a pre rozhodnutie krajského súdu o žalobe akýkoľvek prínos, podľa názoru ústavného súdu teda nijako nemožno dospieť k záveru, že by uznesenie krajského súdu v spojení s uznesením vydaným súdnym úradníkom nezodpovedalo požiadavkám ústavnosti z hľadiska namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie.

32. Podporou uvedeného je tiež tá skutočnosť, že ako to už aj krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, samotná sťažovateľka (resp. právny zástupca sťažovateľky) vo svojom vyjadrení z 20. júna 2016 k vyjadreniu žalovaného k žalobe navrhla, aby krajský súd v rámci rozhodovania o nároku na náhradu trov konania sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov právneho zastúpenia iba za dva úkony právnej služby [1. prevzatie a príprava zastúpenia, 2. vypracovanie (spísanie) žaloby] vykonané v roku 2016 pozostávajúce z odmeny advokáta v zmysle § 11 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) za každý úkon právnej služby v sume 143 €, čo za dva úkony právnej služby predstavuje 286 €, a z režijného paušálu v zmysle § 16 ods. 3 tejto vyhlášky za každý úkon právnej

služby v sume 8,58 €, čo za dva úkony právnej služby predstavuje 17,16 €, t. j. v celkovej výške 303,16 €.

33. Ústavný súd tiež považuje za potrebné zdôrazniť, že vo všeobecnosti platí, že pochybenia pri rozhodovaní o náhrade trov konania vrátane rozhodovania o ich výške spravidla nedosahujú samy osebe takú intenzitu, na základe ktorej možno vysloviť porušenie základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi vedľajšej, postupuje nanajvýš zdržanlivo, a k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania sa uchýli iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 311/2012, IV. ÚS 210/2013, IV. ÚS 192/2014).

34. Z tohto pohľadu považuje ústavný súd právny záver krajského súdu, podľa ktorého sťažovateľke právo na zaplatenie náhrady trov právneho zastúpenia za ďalší (tretí) úkon právnej služby pre jeho nedôvodnosť nevzniklo, za ústavne súladnú interpretáciu a aplikáciu relevantnej právnej úpravy a v tomto ohľade tento záver považuje aj za ústavne udržateľný (m. m. IV. ÚS 420/2013); v okolnostiach posudzovanej veci napadnuté uznesenie krajského súdu preto nemožno hodnotiť ako zjavne neodôvodnené a arbitrárne, ako to tvrdí sťažovateľka. Uvedené skutočnosti takto neumožňujú prijať záver o porušení označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu.

35. Berúc do úvahy tieto okolnosti veci ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

36. Ústavný súd zároveň dodáva, že v prerokovanej veci nemohol opomenúť ani ďalšiu podstatnú skutočnosť, a to, že vychádzajúc zo sťažnosti a z jej príloh podľa zistenia ústavného súdu náhrada trov právneho zastúpenia za ďalší (tretí) úkon právnej služby, t. j. za vyjadrenie sťažovateľky z 20. júna 2016 k vyjadreniu žalovaného k žalobe,

za predpokladu jej dôvodnosti pozostávajúcej z odmeny advokáta v zmysle § 11 ods. 4 vyhlášky v sume 143 € a z režijného paušálu v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky v sume 8,58 € by predstavovala spolu sumu 151,58 €,

37. V danom prípade ústavný súd zároveň v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 33/2010, IV. ÚS 431/2012, IV. ÚS 72/2013) vyhodnotil predmet konania tak, že ide o vec nižšieho významu (o tzv. bagateľnú vec), ak sťažovateľka namieta porušenie ňou označeného základného práva na súdnu ochranu podľa ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa dohovoru uznesením krajského súdu iba pre nepriznanie nároku na zaplatenie náhrady trov právneho zastúpenia za ďalší (tretí) úkon právnej služby vykonaný v roku 2016 v celkovej výške 151,58 €.

38. Ústavný súd vychádza aj z toho, že ak v zmysle § 439 ods. 2 písm. h) SSP kasačná sťažnosť (opravný prostriedok) nie je prípustná zrejme ako vo veci nižšieho významu proti (právoplatnému) uzneseniu krajského súdu o výške náhrady trov konania a v rovine správneho súdnictva proti tomuto uzneseniu už nie je prípustný ani žiaden iný opravný prostriedok, bolo by proti logike pripustiť, aby jeho prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva.

39. Napokon ústavný súd už iba pre porovnanie z hľadiska významu preskúmvanej veci poznamenáva, že v zmysle § 422 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) je zavedené kritérium hodnoty sporu, tzv. bagateľný cenús. Podľa tohto ustanovenia Civilného sporového poriadku dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustné proti rozhodnutiam odvolacieho súdu podľa § 421 ods. 1 CSP, ak napadnutý výrok súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy (minimálna mzda v roku 2016 činila 405 €). Právna úprava minimálnej mzdy sa nachádza v Zákonníku práce a v zákone č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov a v každoročných nariadeniach vlády o ustanovení sumy minimálnej mzdy a vychádza z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (I. ÚS 218/2017).

40. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci (o nepriznaní nároku na zaplatenie náhrady trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby v celkovej výške 151,58 €, pozn.) prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov, ktoré sú pre postupy zisťovania skutkového základu sporu a pre jeho právne posúdenie esenciálne, čo však v danej veci zistené nebolo. Táto skutočnosť teda sama osebe tiež zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej (obdobne m. m. II. ÚS 650/2016).

K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu

41. Čo sa týka namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, resp. práva na pokojné užívanie svojho majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ústavný súd v zmysle svojej konštantnej judikatúry opakovane uvádza, že všeobecný súd v zásade nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a slobôd hmotného charakteru (kam patria aj označené práva), ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavno-procesné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy (II. ÚS 78/05). Novšia judikatúra ústavného súdu už však smeruje aj k posudzovaniu hmotných práv v rozhodnutí všeobecného súdu, a to aj bez toho, aby sťažovateľ musel namietat, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavno-procesné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy (IV. ÚS 360/09, III. ÚS 196/08, II. ÚS 111/08, I. ÚS 131/09 a pod.).

42. V súvislosti s tvrdeným zásahom do označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dodatkového protokolu však ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na záver krajského súdu, podľa ktorého sťažovateľke právo na to, aby žalovanému uložil povinnosť zaplatiť jej náhradu trov právneho zastúpenia aj za ďalší (tretí) úkon právnej služby, t. j. za vyjadrenie sťažovateľky z 20. júna 2016 k vyjadreniu žalovaného k žalobe, pre jeho nedôvodnosť nevzniklo, nemožno uvažovať o zásahu do tohto základného práva podľa ústavy, resp. práva podľa dodatkového protokolu. Ak krajský súd ústavne konformným a akceptovateľným spôsobom dospel k záveru, že za vyjadrenie sťažovateľky z 20. júna 2016 k vyjadreniu žalovaného k žalobe ako úkon právnej služby (bez toho, že by

bol sťažovateľku na toto vyjadrenie vyzval) pre jeho nedôvodnosť nie je možné sťažovateľke nárok na zaplatenie náhrady trov právneho zastúpenia priznať a tento jeho názor nebol ústavným súdom vyhodnotený ako svojvoľný (a teda ústavne neudržateľný), je zjavné, že absentuje akákoľvek príčinná súvislosť medzi uznesením krajského súdu a označenými hmotnými právami.

43. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

44. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. februára 2018